

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

Fremsendt som elektronisk post via adressen mst@mst.dk og elltag@mst.dk

17. januar 2020

Høringsvar vedrørende udkast til Vejledning for tilskud til Helhedsprojekter

Friluftsrådet har modtaget udkast til Vejledning for tilskud til Helhedsprojekter i høring.

Vejledningen er målrettet kommuner, som ønsker at ansøge om tilskud til Helhedsprojekter. Tilskudsordningen for Helhedsprojekter, er målrettet vandløbssystemer, som er særligt klimafølsomme, og hvor en helhedsorienteret indsats skal tilgodese hensynet til natur, vandmiljøet, klimatilpasning og fremtids-sikret landbrugsdrift blandt andet gennem ekstensivering og jordfordeling. Der er tale om en pilotordning, hvor projekterne skal kunne anvendes som inspiration til, hvordan helhedstilgangen bedst kan understøttes og iværksættes, herunder bidrage til tværkommunal koordinering og lokal interessentinddragelse.

Hidtil har tilskudsordningerne på området alt overvejende været præget af snævre formålsbestemmelser og med en udpræget mangel på helhedsperspektiv på landskabet. Friluftsrådet noterer sig, at der er tale om en ret lille pilotordning, men ser ordningen med sin helhedsorienterede tilgang som et vigtigt lille skridt mod en ny forvaltningstilgang til fremtidens bæredygtige landskaber.

Friluftsrådet ser frem til opsamlingen af erfaringer fra ordningen, da erfaringerne skal bruges i udmøntningen af vandområdeplanerne i 2021-2027 – og forhåbentlig medvirke til, at der i den forbindelse skabes grundlag for en ny forvaltningstilgang til fremtidens bæredygtige landskaber.

Friluftsrådet havde gerne set, at ordningen og vejledningen i højere grad havde inddraget erfaringerne fra de projekter som Collective Impact Det åbne land som dobbelt ressource har frembragt og dermed måske kunne have bibragt mere multifunktionalitet i vandområdeindsatsen.

Foruden det, at der med ordningen søges en mere helhedsorienteret tilgang til projekterne ved inddragelse både af vandmiljø, natur, klima og landbrug, skal projekterne også relatere sig til lodsejeropbakning, interessentinddragelse og lokal forankring og der gives mulighed for finansiering af budgetposter, som f.eks. engangserstatning for værditab, interessentinddragelse og anlægsarbejder. Det finder Friluftsrådet positivt, da dette har vist sig at være en udfordring eksempelvis i opsætningen af støtteordningen til fri multifunktionel jordfordeling til multifunktionelle projekter.

Friluftsrådet havde gerne set, at ordningen havde anlagt en bredere tilgang til sin anvendelse af helhedsperspektivet og eksempelvis også havde inddraget friluftsliv og de rekreative værdier, som utvivl-

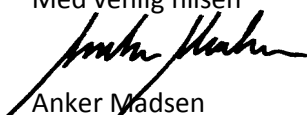
somt med fordel kan inddrages, når man ønsker at vurdere, hvordan helhedstilgangen bedst kan understøttes og iværksættes, herunder bidrage til tværkommunal koordinering og lokal interessentinddragelse.

Kommuner, der deltager i pilotordningen skal udover at rapportere til Miljøstyrelsen om fremdrift og foreløbige resultater halvårligt afgive en slutrapport. I vejledningen stilles der en række konkrete krav til slutrapporteringen. **Friluftsrådet anbefaler, at der tilføjes et afsnit, hvor kommunerne opfordres til også at gøre sig overvejelser over, i hvilket omfang helhedsprojekterne har haft effekt på andre forhold i landskabet eksempelvis den rekreative brug og opfordres til i slutrapporteringerne også at redegøre for lodsejer- og interessentinddragelse i projekterne.** En opsamling af sådanne erfaringer fra støtteordningen er helt centrale for at kunne give inspiration til, hvordan helhedstilgangen fremover bedst kan understøttes og iværksættes og dermed skabe grundlag for en mere helhedsorienteret tilgang og en ny forvaltningstilgang til fremtidens bæredygtige landskaber.

Friluftsrådet opfordrer til, at pilotordningen for helhedsprojekter bør opfattes og evalueres som endnu et skridt på vejen til en jordreform og at erfaringerne søges inddraget i forbindelse med en fremtidig udformning af en model for udtagning af lavbundsarealer (200 millioner kr. årligt i de kommende 10 år).

Friluftsrådet anbefaler også, at evalueringen forelægges samlet for Det Rådgivende Udvalg for multifunktionel jordfordeling, som ministeriet har nedsat. Dermed vil evalueringen kunne anvendes som inspiration til, hvordan helhedstilgangen bedst kan understøttes og iværksættes, herunder bidrage til tværkommunal koordinering og lokal interessentinddragelse.

Med venlig hilsen

Anker Madsen
Chefkonsulent, politik